

ODLOČBA SVETA

z dne 7. julija 2009

o obstoju čezmernega primanjkljaja na Poljskem

(2009/589/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 104(6) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Komisije,

ob upoštevanju pripomb, ki jih je predložila Poljska,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 104 Pogodbe se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.
- (2) Pakt za stabilnost in rast temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in za močno trajnostno rast, ki pospešuje ustvarjanje delovnih mest.
- (3) Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz člena 104 Pogodbe, kot je pojasnjen v Uredbi Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem⁽¹⁾, ki je del Pakta za stabilnost in rast, določa odločitev o obstoju čezmernega primanjkljaja. Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi, vsebuje dodatne določbe glede izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Uredba Sveta (ES) št. 3605/93⁽²⁾ določa podrobna pravila in opredelitve za uporabo določb navedenega protokola.
- (4) Leta 2005 je bil Pakt za stabilnost in rast prenovljen, da bi se okrepili njegova učinkovitost in gospodarski temelji ter ohranila dolgoročna vzdržnost javnih financ. Cilj prenove pakta je bil še posebej zagotoviti, da se v vseh korakih postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem v celoti upošteva predvsem gospodarsko in proračunsko ozadje. Na ta način Pakt za stabilnost in rast zagotavlja okvir, ki podpira politike vlad za hitro ponovno vzpostavitev trdnega proračunskega stanja, pri tem pa upošteva gospodarske razmere.
- (5) V skladu s členom 104(5) Pogodbe mora Komisija Svetu predložiti mnenje, če meni, da v državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali tveganje zanj. Komisija je na podlagi svojega poročila po členu 104(3) Pogodbe in mnenja Ekonomsko-finančnega odbora po členu 104(4) Pogodbe ugotovila, da na Poljskem obstaja čezmerni primanjkljaj. Komisija je zato 24. junija 2009 Svetu predložila zadevno mnenje v zvezi s Poljsko⁽³⁾.
- (6) V skladu s členom 104(6) Pogodbe Svet upošteva morebitne pripombe, ki jih želi predložiti zadevna država članica, preden po opravljeni celoviti oceni odloči, ali čezmerni primanjkljaj obstaja. V primeru Poljske je Svet na podlagi te celovite ocene prišel do ugotovitev v tej odločbi.
- (7) V skladu z obvestilom o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki so ga aprila 2009 predložili poljski organi in jih je nato potrdil Eurostat, je javnofinančni primanjkljaj Poljske v letu 2008 dosegel 3,9 % BDP in tako presegel referenčno vrednost 3 % BDP. Primanjkljaj ni bil blizu referenčne vrednosti 3 % BDP in preseganje referenčne vrednosti ne more veljati za izjemno v smislu Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast. Zlasti primanjkljaj ni posledica izrednega dogodka v smislu Pogodbe ter Pakta za stabilnost in rast. Poleg tega ni posledica resnega upada gospodarske rasti leta 2008 v smislu Pogodbe in Pakta za stabilnost in rast. Kljub temu, da se je letna rast v zadnjem četrtletju leta 2008 upočasnila na 3,3 %, kar je vplivalo na pobiranje prihodkov v zadnjem četrtletju leta in prispevalo k rezultatu, ki je bil slabši od pričakovanega, je bila splošna rast BDP leta 2008 še vedno relativno stabilna in je znašala 4,9 %.
- Ocenjuje se, da bo rast potencialnega BDP znašala 4,5 %, proizvodna vrzel pa bo dosegla približno 3,5 % potencialnega BDP, kar kaže na ugodne ciklične razmere. Poleg tega ni mogoče reči, da je preseganje referenčne vrednosti začasno. V skladu z napovedjo služb Komisije iz pomladi 2009 naj bi javnofinančni primanjkljaj dosegel 6,6 % BDP leta 2009 in ob nespremenjeni politiki 7,3 % leta 2010, medtem ko naj bi se BDP zmanjšal za 1,4 % leta 2009 in povečal za 0,8 % leta 2010. Primanjkljaj se bo leta 2009 povečal tudi po mnenju poljskih organov, ki so 22. junija 2009 v obvestilu o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem iz pomladi 2009 napovedali, da lahko javnofinančni primanjkljaj

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 6.

⁽²⁾ UL L 332, 31.12.1993, str. 7.

⁽³⁾ Vsi dokumenti, povezani s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Poljsko, so na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=8=m2

- močno preseže 4,6 % BDP, ki je bil načrtovan za tekoče leto ⁽¹⁾. Merilo glede primanjkljaja, določeno v Pogodbi, torej ni izpolnjeno.
- (8) Bruto javnofinančni dolg je leta 2008 znašal 47,1 % BDP, torej je bil pod referenčno vrednostjo 60 % BDP. Vendar pa bo zaradi pričakovanega visokega primanjkljaja po napovedi služb Komisije iz pomladi 2009 javni dolg leta 2010 najverjetneje dosegel skoraj 60 %.
- (9) V skladu s Paktom za stabilnost in rast bi bilo treba ustrezno upoštevati reforme pokojninskega sistema, ki uvajajo večstebni sistem. Ta vključuje obvezen, v celoti naložbeni pokojninski steber. Medtem ko je posledica izvajanja teh reform začasno poslabšanje proračunskega stanja, je dolgoročna vzdržnost javnih financ občutno boljša. Na podlagi ocen poljskih organov, kar so poljski organi potrdili z dopisom z dne 22. junija, so neto stroški te reforme leta 2008 znašali 2,9 % BDP, leta 2009 pa so se povišali na 3,2 % BDP. V skladu s Paktom za stabilnost in rast se stroški lahko upoštevajo na linearno degresivni osnovi za prehodno obdobje in le, če primanjkljaj ostaja blizu referenčne vrednosti. Ker primanjkljaj v obdobju 2008–2010 ne ostaja blizu referenčne vrednosti, stroškov pokojninske reforme ni mogoče upoštevati.
- (10) V skladu s členom 2(4) Uredbe (ES) št. 1467/97 se „pomembni dejavniki“ v korakih, ki vodijo do odločitve Sveta o obstoju čezmerne primanjkljaja v skladu s členom 104(6) Pogodbe, lahko upoštevajo le, če je v celoti izpolnjen dvojni pogoj – da primanjkljaj ostaja blizu referenčne vrednosti in da je referenčna vrednost presežena začasno. V primeru Poljske dvojni pogoj ni izpolnjen. Zato v korakih, ki vodijo do te odločbe, pomembni dejavniki niso upoštevani –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Iz celovite ocene sledi, da na Poljskem obstaja čezmerni primanjkljaj.

Člen 2

To odločba je naslovljena na Republiko Poljsko.

V Bruslju, 7. julija 2009

Za Svet
Predsednik
C. BILDT

⁽¹⁾ Dopis ministra za finance Rostowskega komisarju Almunii.